

Memo voortgang Programmabegroting 2021

Domein Bestuur

Domein Fysieke Leefomgeving

Domein Samenleving

Domein Ruimte

oktober 2021

Met deze memo bieden wij u de verantwoording aan van de inhoudelijke voortgang van de programmabegroting 2021. Voor de beleidsverantwoording over de programmabegroting bent u van ons gewend dat wij u mondeling informeren op de zogenaamde 'voortgangsavonden' per programma. Op deze avonden geven onze ambtenaren presentaties en informeren wij de raad zo over de inhoudelijke voortgang van de programmabegroting.

Die aanpak vloeit uit de afspraak met de raad om de bestuurlijke planning en control te verbeteren. De financiële voortgang vindt plaats via voorjaarsnota en najaarsnota, de beleidsinhoudelijke voortgang via de voortgangsavonden.

Vorig jaar hebben we deze aanpak losgelaten in verband met corona. Er was door volle (uitwisselings)agenda's een behoorlijke tijds-klem ontstaan en het was met het oog op de coronamaatregelen niet om meerdere ambtenaren presentaties te laten verzorgen. De raad is via een schriftelijke beleidsverantwoording geïnformeerd.

Schriftelijke beleidsverantwoording én gesprek

Op basis van onze ervaringen met de voortgangsavonden en de ervaring met de schriftelijke beleidsverantwoording stellen we voor dit jaar een tussenvariant voor. De voordelen van een mondelinge behandeling (interactie, aansluiten op vragen) willen we combineren met de voordelen van een schriftelijke beleidsverantwoording (minder arbeidsintensief, minder tijd vragend). We bieden u een schriftelijke beleidsverantwoording op hoofdlijnen aan aan de hand van 3 vragen en antwoorden per domein. Op basis van de schriftelijke beleidsverantwoording kunt u aangeven op welke onderwerpen u in gesprek wilt met ambtenaren. In een informatiemarktsetting zorgen we dat er gesproken kan worden over de door u genoemde onderwerpen en dat uw vragen worden beantwoord.

In de voorliggende schriftelijke beleidsverantwoording gaan we in op 3 vragen en antwoorden. Met deze vragen en antwoorden gaan we niet in op alle acties die genoemd staan in de programmabegroting. We lichten de belangrijkste positieve ontwikkelingen er uit, gaan in op belemmeringen en lichten belangrijke extra activiteiten die zijn opgepakt toe.

Domein Bestuur

Het Domein Bestuur is onderverdeeld in de onderdelen:

1. Samenleving voorop
2. Publieke dienstverlening
3. Samenwerking
4. Veiligheid

Voor al deze programmaonderdelen zijn ambities opgesteld, doelstellingen geformuleerd en activiteiten opgenomen. De belangrijkste ontwikkelingen in het domein, die niet via separate trajecten in de gemeenteraad aan de orde zijn geweest, worden onderstaand beschreven.

Wat zijn de belangrijkste positieve ontwikkelingen binnen het domein?

Samenleving voorop

Samenleving Voorop vanzelfsprekende attitude

B.1.1.1 We dragen de kernwaarden Samenleving Voorop binnen en buiten de organisatie krachtig uit.

Samenleving Voorop wordt in de organisatie gebruikt om het gesprek te voeren over het hoe en waarom van het doen en laten van de organisatie als geheel, de teams en de individuele medewerkers. Begrippen als 'van buiten naar binnen denken' en 'werken vanuit de bedoeling' zijn hieraan gekoppeld. Op deze manier wordt Samenleving Voorop steeds meer een vanzelfsprekende attitude van de medewerkers. Dat proces gaat langzaam en gestaag, met vallen en opstaan, en als onderdeel van de overall organisatieontwikkeling. Zo zijn de missie en de kernwaarden aan het Management Developmenttraject gekoppeld en komen deze regelmatig in diverse teamoverleggen aan de orde om de koppeling met het hoe en waarom van eigen dagelijks werk te leggen.

De gemeente wil de buitenwereld steeds vanuit vertrouwen, verantwoordelijkheid en partnerschap benaderen. Dat is veelal het geval, maar het is natuurlijk nooit 'af'.

Publieksdienstverlening

E-dienstverlening zorgt voor betere dienstverlening

B.2.1.1 We gebruiken i- burgerzaken zodat inwoners tijd- en plaats onafhankelijk zaken met ons kunnen doen. Daarnaast kunnen we hierdoor effectiever en efficiënter werken.

B.2.1.2 We doen ons werk efficiënt en leveren goede kwaliteit door slimmer te werken met een participatieve aanpak.

B.2.1.3 We stimuleren dienstverlening op afspraak

B.2.2.3 We helpen inwoners die daar om welke reden dan ook problemen mee hebben, hun weg te vinden in de digitale wereld.

Er is voor gekozen om te gaan werken met de online E-Diensten van Centric. Deze keuze is gemaakt binnen de samenwerking bedrijfsvoering BLNP. De E-diensten worden in Q4 geïmplementeerd en zijn uiterlijk 31 december 2021 te gebruiken door onze inwoners. Deze E-diensten voldoen volledig aan de gestelde eisen van het zaakgerichte werken en zullen voor een veel betere dienstverlening richting onze inwoners zorgen. Alle online producten en diensten zijn vanuit een optimale klantbeleving ingericht en de inwoner zal op eenvoudige wijze en 24/7 de producten en diensten plaats onafhankelijk kunnen aanvragen en snel geleverd krijgen. Voor de medewerkers zal het een grote verbetering bij diverse

werkprocessen betekenen. Alle benodigde stukken zullen digitaal door de klant aangeleverd kunnen worden en zullen vervolgens direct digitaal, zowel in de backoffice applicatie als in het zaaksysteem, opgeslagen worden.

Voor de digitaal minder vaardige inwoners zullen de formulieren per email, post of aan de balie beschikbaar blijven.

In navolging van het (Corona) beleid in 2020 zijn we dit jaar alle dienstverlening aan de balies op afspraak blijven doen. De inwoners kiezen een tijd die hen het beste uitkomt en kunnen rekenen op een snelle afhandeling.

Samenwerken

De samenwerking bedrijfsvoering BLNP ontwikkelt door

B.3.1.1. We ontwikkelen de samenwerking bedrijfsvoering met de gemeenten Bunschoten, Nijkerk en Putten (BLNP) verder door.

B.3.1.2. We harmoniseren en standaardiseren werkprocessen en werkwijzen.

In 2021 zijn mooie stappen gezet in de samenwerking bedrijfsvoering, we ontwikkelen door. Bij de start van de samenwerking is gesteld dat de samenwerking organisch ontstaat. Bij de tussenevaluatie in 2019 is door medewerkers aangegeven dat er meer sturing gewenst is op de samenwerking. Daar is op ingezet door meer duidelijkheid en helderheid te bieden, o.a. door te werken met jaarplannen. Begin dit jaar is er meer helderheid gekomen in de aansturing door overdrachtsdocumenten per taakveld (HRM, JZ, ICT en Financiën) op te stellen en de aansturing van de medewerkers die werkzaam zijn op het taakveld onder aansturing van het teamhoofd van het betreffende taakveld te stellen. De teamhoofden werken met de medewerkers uit het team aan het realiseren van de jaarplannen. Het zoveel mogelijk uniformeren en standaardiseren van werkprocessen en werkwijzen vraagt veel tijd en aandacht. Vanuit 4 gemeenten die op één lijn krijgen vraagt loslaten en vertrouwen vanuit de 4 gemeentes. Dat is lastig (iedere gemeente heeft eigen werkprocessen en werkwijzen ontwikkeld omdat dat goed bij die gemeente past) en vraagt veel overleg om tot harmonisatie te komen. De onderlinge sfeer bij de 4 gemeenten is goed en er is een positieve grondhouding om onze doelen van de samenwerking te realiseren.

Veiligheid

Cybercrime onder de aandacht bij jongeren

B.4.3.2. We vergroten het risicobewustzijn van onze inwoners op het gebied van cybercriminaliteit en digitale oplichting

Door de coronacrisis zien we een verandering in de ontwikkeling van criminaliteit. Het aantal incidenten van veel voorkomende criminaliteit, bijvoorbeeld het aantal woninginbraken (gedaald met -68%) en het aantal autokraken (daling van -73%) daal. We zien steeds meer dat inwoners worden opgelicht via een digitale manier, zoals WhatsApp fraude, marktplaatsoplichting of phishing mails. Hierbij hebben wij in 2021 ingezet om de jongeren generatie voor te bereiden op deze ontwikkeling. We hebben daarom de digitale veiligheidsgame Hackshield geïntroduceerd onder alle basisscholen in de gemeente Leusden en daarnaast heeft de burgemeester diverse gastlessen verzorgd over het onderwerp digitale veiligheid. Hierdoor beschikt Leusden inmiddels over 317 extra cyberagents die naast het spelen van de game, ook hun ouders informeren over de gevaren op het internet en hoe ze zich hiertegen kunnen bewapenen.

Ondermijning aangepakt!

B.4.1.1 We hanteren een sluitende aanpak voor ondermijning in Leusden.

B.4.1.2. We actualiseren het beleid rondom ondermijning in Leusden.

In 2021 is de gemeente gestart met een structureel ondermijningsoverleg met de politie en het Regionaal informatie en Experticecentrum. In dit overleg worden signalen met betrekking tot ondermijning met elkaar gedeeld. Door deze signalen te delen en informatie te koppelen, hebben we in een aantal gevallen ondermijning in Leusden kunnen aanpakken (o.a. het sluiten van een woning op basis van de Opiumwet). Op basis van dit overleg blijkt ook dat er

meer signalen in Leusden zijn die gekoppeld kunnen worden aan ondermijning dat in eerste instantie gedacht. We zien hier wel vaak een accent op signalen met betrekking tot de vervaardiging en/of verspreiding van harddrugs.

Daarnaast is in 2021 een concept beleid opgesteld als het gaat om het controleren van vergunningsaanvragen die bij de gemeente binnenkomen op het eventueel witwassen van geld via bepaalde constructies. Nu controleren we voornamelijk alleen aanvragen met betrekking tot drank en horeca en vastgoedtransacties. Met dit nieuwe beleid willen we vergunningsaanvragen in veel meer sectoren zoals milieu, subsidies, omgevingsvergunningen, etc. kunnen controleren waarbij een onderbuikgevoel optreedt dat er wellicht sprake kan zijn van ondermijning.

Wat zijn belangrijke belemmeringen voor het behalen van doelstellingen of uitvoeren van activiteiten?

Publieksdienstverlening

Bestaande systemen niet te koppelen

B.2.1.1 We gebruiken i- burgerzaken zodat inwoners tijd- en plaats onafhankelijk zaken met ons kunnen doen. Daarnaast kunnen we hierdoor effectiever en efficiënter werken.

B.2.2.1 We bieden alle formulieren digitaal aan. Wij verminderen het aantal PDF-documenten. De klant hoeft het niet meer uit te printen en in te vullen, maar kan dit online invullen.

B.2.2.2 We verbeteren en vereenvoudigen onze (digitale) communicatie en transacties met inwoners en bedrijven.

De huidige digitale formulieren die beschikbaar zijn voor de klant, kunnen nu nog niet zonder handmatige handelingen in de backoffice worden verwerkt. De bestaande systemen waren onderling niet te koppelen, waardoor er nog veel handmatig moest worden gedaan. Het was daardoor niet verstandig om meer formulieren op die wijze online beschikbaar te maken. Met de komst van het nieuwe zaakstelsel en de E-diensten veranderd dit en zullen de bestaande formulieren in het hele proces eind Q4 volledig gedigitaliseerd zijn. Door de komst van deze nieuwe systemen zullen uiteindelijk twee keer zoveel formulieren online beschikbaar zijn en direct digitaal verwerkt kunnen worden.

Wisseling personeel

B.2.2.4 Met webcare volgen, zenden en reageren we op berichten via sociale media en kunnen meldingen over de openbare ruimte worden doorgegeven via een eenvoudig meldstelsel.

Er heeft een wisseling van teammanager plaatsgevonden en tevens is er een aantal vacatures nog niet ingevuld. Als gevolg hiervan is de doorontwikkeling binnen Publieksdienstverlening tijdelijk op een lager pitje komen te staan.

Er wordt hard gewerkt om in Q4 een inhaalslag te maken en een doorontwikkeling te maken op de online producten en diensten. Ook gaat ingezet worden op een betere integrale samenwerking, om nog beter in de communicatie van en naar de inwoner te voorzien.

Veiligheid

Stijging in zwaarte casussen verwarde personen

B.4.2.1 We werken aan een effectieve samenwerking tussen veiligheid en zorg.

Stijging in zwaarte casussen verwarde personen

In een voortgangsmemo in 2020 over de programmabegroting gaven we al aan dat we een stijging zien in Leusden van het aantal meldingen met betrekking tot incidenten met verwarde personen. Als we kijken naar de maanden januari tot augustus zagen we in 2019 dat er 83 meldingen waren, in 2020 waren dat voor dezelfde periode 108 meldingen en in

2021 zitten we nu al op 140 meldingen. Als gevolg van deze toename zien we ook voor toenames in casussen met Personen die ernstige veiligheidsproblemen, of ernstige overlast veroorzaken en die het beste kunnen worden aangepakt met integrale en op de persoon toegesneden maatregelen (Persoonsgerichte aanpak). Daarnaast zien we dat de zwaarte van de casussen ook steeds heftiger worden en de zorgcomponent in de oplossing steeds meer aandacht vragen. Deze ontwikkelingen geven een enorme druk op de ambtelijke capaciteit en de vraag is nog tot hoever we deze ontwikkeling binnen de huidige formatie Veiligheid kunnen opvangen.

Uitvoering/ incidenten versus beleid

B.4.3.1 We actualiseren alle relevante beleidsdocumenten

Binnen de taakaccenten van team veiligheid zien we steeds meer dat er veel aandacht gaat naar de afhandeling van incidenten, overlastcasussen, casussen met verwarde personen, het aanpakken van ondermijning, WOB verzoeken en het uitvoeren van bestuursrechtelijke maatregelen (zoals het opleggen van dwangsommen, het sluiten van woningen, etc.). Het is vaak onmogelijk om deze aspecten in een later stadium te behandelen, waardoor het noodzakelijk is hier direct capaciteit op in te zetten. Het gevolg hiervan is dat er een achterstand ontstaat bij de ontwikkeling van diverse beleidstukken die een leidraad moeten zijn binnen Leusden als het gaat om de veiligheid en het omgaan met ondermijning.

Oefeningen en voorlichting gingen niet door ivm corona

B4.4.1 We gaan verder met het professionaliseren van de gemeentelijke crisisorganisatie

Helaas is er door de wereldwijde corona pandemie zeer beperkt (digitaal) geoefend in 2021 door het gemeentelijk beleidsteam en een aantal kernfunctionarissen. Gemeenten en de Veiligheidsregio Utrecht willen vanaf september 2021 weer fysiek gaan oefenen om zo verder te professionaliseren. Uiteraard hangt dit af van de geldende coronamaatregelen. Wel zijn we in 2021 begonnen met de uitrol en testfase van de nieuwe alarmeringsfunctie van Crisissuite (het crisismanagementsysteem van de gemeentelijke crisisorganisatie). Dit is een uitbreiding op het huidige pakket. Hiermee kunnen alle crisisfunctionarissen d.m.v. een sms of push bericht opgeroepen worden in geval van een calamiteit/crisis.

B4.4.2 We gaan verder met het professionaliseren en faciliteren van de vrijwillige brandweer

Ook hiervoor geldt dat er in 2021 zeer beperkt geoefend kon worden door de vrijwillige brandweer Leusden en Achterveld. De Covid-19 pandemie heeft twee belangrijke trainingen op trainingsbase Weeze (Duitsland) niet door laten gaan, en de reguliere oefenmomenten zijn lange tijd niet doorgedaan vanwege een te groot besmettingsgevaar, met mogelijk uitval van het hele korps. Nu er weer meer mogelijk is, worden de reguliere oefenmomenten weer opgepakt en is er een inhaalslag te maken.

B4.4.3 We vergroten het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van inwoners door voorlichting te geven aan ouderen en basisschoolleerlingen.

In 2020 en een groot deel van 2021 waren voorlichtingen niet mogelijk door de Covid-19 pandemie. Eén van de belangrijkste doelgroepen van de brandweer om voorlichting aan te geven, zijn de ouderen. Juist deze groep was (en is) extra kwetsbaar voor Covid-19. Als de situatie het toelaat, zullen deze voorlichtingen in het 4e kwartaal van 2021, en in heel 2022 weer opgepakt gaan worden. Dit geldt ook voor de basisscholen.

Wat is extra opgepakt om beoogde doelen te bereiken?

Publieksdienstverlening

Uitreiking reisdocumenten en rijbewijzen op inloop

De uitreiking van de reisdocumenten en rijbewijzen gaat begin Q4 op inloop plaatsvinden bij de receptie. De coronamaatregelen zijn zodanig versoepeld dat we de klant weer op inloop kunnen voorzien van de aangevraagde documenten. De klant hoeft geen afspraak meer te maken en kan binnen de zeer ruime openingstijden van de receptie het document ophalen.

Overig

Coronacrisis

In het voorgaande is de coronacrisis of Covid- 19 pandemie al een aantal keer genoemd. Net als in 2020 heeft de coronacrisis een grote impact op de samenleving en op de organisatie:

- In 2020 zijn we gestart met een crisisteam om de coronacrisis te managen. Inmiddels is het crisisteam omgevormd tot een coronateam. Vanuit de verschillende disciplines in de organisatie is het coronateam gevormd. Het coronateam zorgt ervoor dat alle ontwikkelingen, vragen en gevolgen van de coronacrisis integraal worden opgepakt. Met de coronaontwikkelingen, zoals wijzigingen in maatregelen, extra wet- en regelgeving, en extra handhaving is er een forse taak voor de gemeente Leusden bijgekomen (denk aan uitvoering, communicatie, contact en korte lijnen met samenleving, handhaving). Vooral ook de door de samenleving gevoelde onduidelijkheden en verschillen in de uitwerking van de maatregelen hebben veel inzet en afstemming gevraagd. Voor die onderdelen van de organisatie waar dit vooral speelde, belemmerde dit ook het reguliere werk en het oppakken van nieuwe opdrachten.
- Als we kijken naar de impact van corona op de totale organisatie zien we belemmeringen in het betrekken van inwoners bij plannen. Het samen doen werd bemoeilijkt door de geldende maatregelen, zeker gedurende de lock-downs.
- Er komt extra werk op de organisatie af door meer vragen vanuit de samenleving. Dit betreft niet alleen vragen die te maken hebben met de coronamaatregelen, maar ook veel extra werk waar we bij de start van de crisis niet direct aan gedacht hadden. Zo zien we fors meer vragen en aanvragen bij ons omgevingsloket (bouwen, verbouwen, aanbouwen, slopen etc). In de andere domeinen van deze voortgang programmabegroting wordt nader ingegaan op die onderdelen waar corona een rol speelt.

Organisatieontwikkeling

Op 12 maart 2020 hebben we groen licht gekregen van de raad om te starten met onze organisatieontwikkeling. Het doel van de organisatieontwikkeling is om het fundament van onze organisatie, de basis, op orde te krijgen. We willen een wendbare, flexibele en solide organisatie zijn die in staat is om veranderingen/ ontwikkelingen op tijd te signaleren en er adequaat op in te spelen. Dit doen we door in te zetten op 3 ontwikkellijnen:

1. Samenhang verbeteren
2. Effectiviteit in het werk vergroten
3. Leiderschap versterken.

Een paar dagen na het besluit van de gemeenteraad over de organisatieontwikkeling, zaten we in de lock-down vanwege corona. Inmiddels zijn we 1,5 jaar verder en hebben we nog

steeds last van de coronacrisis. De coronacrisis heeft een flinke impact op de organisatie en ook op de organisatieontwikkeling. We hebben de organisatieontwikkeling dan ook niet zo kunnen uitvoeren als dat we dat begin 2020 voor ogen hadden. Zo is Samenhang verbeteren, waaronder het verbeteren van de sociale cohesie in nieuw gevormde team, één van onze 3 ontwikkellijnen. Door corona en het langdurig thuiswerken is dit flink lastig.

We hebben in het afgelopen 1,5 jaar niet stilgezeten en hebben geroeid met de riemen die we hebben. Gesteld kan worden dat we in het afgelopen 1,5 jaar de randvoorwaarden hebben ingevuld om nu (als de coronamaatregelen het toelaten) een krachtige doorstart te maken met de organisatieontwikkeling waarbij het inzetten op sociale cohesie op dit moment het meest van belang is. Tijdens de Uitwisseling op 25 november wordt u bijgepraat over de stand van zaken van de organisatieontwikkeling

DOMEIN FYSIEKE LEEFOMGEVING

Het Domein Leefomgeving is onderverdeeld in de onderdelen:

1. duurzaamheid en milieu,
2. water, riolering en klimaatadaptatie,
3. wegen en infrastructuur,
4. accommodaties en onderwijs,
5. beheer buitenruimte.

Voor al deze programmaonderdelen zijn ambities opgesteld, doelstellingen geformuleerd en activiteiten opgenomen. De belangrijkste ontwikkelingen hierin zijn onderstaand beschreven.

Wat zijn de belangrijkste positieve ontwikkelingen binnen het domein?

Duurzaamheid en milieu

Routekaart naar energieneutraal Leusden 2040 vastgesteld

L1.1.1 we voeren de Transitieagenda Energie (Programmaplan Energie) uit

De ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn is uitgewerkt in een programma met 4 thema's waarbij concrete doelstellingen per 5 jaar zijn benoemd. Deze routekaart is door de gemeenteraad vastgesteld. We monitoren de voortgang van het realiseren van onze tussendoelen met een online dashboard. Zo kunnen we tijdig bijsturen.

Gestart met 2 wijkwarmte plannen

L1.1.2 We starten met de wijkuitvoeringsplannen energietransitie

Voor de wijken Rozendaal en Alandsbeek is gestart met het opstellen van de wijkwarmteplannen. Voor Rozendaal is begin juli door de bewoners een Buurtplan opgeleverd als basis voor het gemeentelijke wijkwarmteplan en voor de nieuwe aanvraag 'proeftuin aardgasvrije wijken'. Voor de wijk Alandsbeek is een forse rijkssubsidie verkregen om een ondersteunings- en ontzorgingsaanpak voor de bewoners te ontwikkelen. Zo kunnen we deze wijken samen met bewoners klaarmaken voor een aardgasvrije toekomst.

Energieloket en de energiecampagne IkWilWatt op stoom

L1.1.3 We continueren het Energieloket en voeren Energiehuisprojecten uit

Vorig jaar kende het energieloket en de energiecampagne IkWilWatt door corona een trage start. Inmiddels zijn beide op stoom gekomen. Het aanbod van Leusdense ondernemers (verwarming, isolatie, installatie etc.) is opgenomen op de site, zodat particulieren hier direct offertes kunnen opvragen. Het bereik van de campagne is vergroot en de aantallen gidsgesprekken, warmtescans en betaalde maatwerkadviezen zijn flink gegroeid. Dit tot tevredenheid van de afnemers die de dienstverlening met een 8,1 waarderen.

Ruim 2500 actieve deelnemers aan internetconsultatie en online sessies over opwekken energie in buitengebied

L1.1.4 We stellen een uitnodigingskader op voor opwekking van duurzame energie

Veel mensen hebben hun mening gegeven over het opwekken van duurzame energie in het buitengebied. Resultaat van deze input is een rijk beeld van argumenten en randvoorwaarden per deelgebied. Daarnaast heeft een groep inwoners duidelijk gemaakt, de plaatsing van windmolens en deels ook zonnepanelen ongewenst te vinden. De argumenten worden gebruikt om concrete varianten te ontwikkelen hoe duurzame opwekking van energie in het buitengebied zou kunnen. Deze worden in de tweede helft van 2021 weer voorgelegd aan en besproken met belanghebbenden in het buitengebied en inwoners van Leusden en buurgemeenten.

Al 200 deelnemers aan inzameling van luiers en incontinentiemateriaal

L1.2.2 Bij het ontstaan van nieuwe verwerkingsmogelijkheden, starten we met de gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal

Vanaf 1 augustus kunnen inwoners hun luiers en incontinentiemateriaal naar aparte luierscontainers brengen. Na een maand zitten we op ongeveer 200 deelnemers, iedere dag komen er nieuwe deelnemers bij. Het scheiden van de luiers en het incontinentiemateriaal zorgt ervoor dat de hoeveelheid restafval die verbrand moet worden daalt. De doelstelling uit het grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 is om in 2025 nog maar 50 kg restafval per inwoner per jaar te hebben (in 2019 was dit nog 79 kg per inwoner per jaar).

Lekker Lokaal Leusden is een succes

L1.4.1 We voeren, met partijen uit de samenleving, acties uit die voortkomen uit de Duurzaamheidsagenda Leusden

Elf restaurants hebben meegedaan om op 7 september te koken met uitsluitend producten uit Leusden. Zij maakten gebruik van producten van veertien Leusdense toeleveranciers. Ruim 400 mensen hebben een tafel geboekt en doen dus mee aan Lekker Lokaal Leusden.

Water, riolering en klimaatadaptatie en Wegen en infrastructuur

We zijn aan de slag met baggerwerkzaamheden in kern Leusden

L2.2.2 We verrichten baggerwerkzaamheden in het oostelijke deel van Leusden

In de tweede helft van 2021 starten de baggerwerkzaamheden in de gehele kern Leusden, dus niet alleen het oostelijke deel. Deze werkzaamheden zijn samen met het waterschap Vallei & Veluwe voorbereid. De verwachting is dat eind maart 2022 de werkzaamheden gereed zijn.

Op diverse locaties werkzaamheden aan wegen en riolering

L2.1.1 We stellen het werkvoorbereidingsplan op voor de Burgemeester de beaufortweg

L2.1.2 We stellen het werkvoorbereidingsplan op voor de rioolwerkzaamheden in het noordelijk deel van Leusden Zuid

L3.1.1 We combineren het groot onderhoud van een aantal wegen in Leusden met andere werkzaamheden van nieuwbouw- en (her)inrichtingsprojecten

In het najaar van 2021 wordt het ontwerptraject voor de herinrichting van de nieuwe T-kruising van de Torenakkerweg t.h.v. de Biezenkamp afgerond en wordt het projectplan aan

de raad voorgelegd. Na besluitvorming wordt de werkvoorbereiding gestart, zodat eind 2021 / begin 2022 het werk uitgevoerd kan worden.

Met het inrichtingsprincipe van deze nieuwe T-kruising kan ook het goede gesprek over de herinrichting van de Burgemeester de Beaufortweg worden gevoerd. Het project Burgemeester de Beaufortweg wordt in het najaar van 2021 opgestart.

In aanloop naar de riool- en wegwerkzaamheden in meerdere straten in het noordelijke deel van Leusden-Zuid dient eerst een project in het zuidelijke deel van Leusden-zuid te worden afgerond. Dit betreft de Prinses Margrietlaan en de Prinses Christinalaan. Deze straten worden als sluitstuk van het zuidelijke deel tot uitvoer gebracht in het najaar van 2021.

Accommodaties en onderwijs

Uitvoering onderhoudswerkzaamheden van de Korf op schema

L4.2.2 We combineren daar waar mogelijk, de uitvoering van energiebesparende maatregelen met reguliere onderhoudswerkzaamheden

Een deel van het benodigde groot onderhoud van de Korf is inmiddels uitgevoerd (o.a. vervangen goten, ventilatie). Onderhoud aan de brandbeveiliging werd later toegevoegd, realisatie hiervan wordt verwacht in 2021. Over een aantal onderhoudswerkzaamheden uit het raadsbesluit moet nog een aanvullend besluit genomen worden, onder andere vanwege budgetoverschrijdingen. Een collegevoorstel hiervoor is in voorbereiding.

Onderhoud buitenruimte

Belevingswaarde vanaf april 2022 opgenomen in contractdeel 'kansen & ambities'

L5.1.1 We meten de tevredenheid c.q. beleving van de buitenruimte bij gebruikers

L5.1.2 We gaan per wijk/gebied met gebruikers aan de slag om onderhoudsmaatregelen te bedenken die bijdragen aan belevingswaarde van de buitenruimte

Het meten van en werken met de beleving van de buitenruimte door gebruikers, wordt vanaf april 2022 onderdeel van het contract voor dagelijks onderhoud. Binnen de kaders van het contractdeel 'kansen & ambities' wordt jaarlijks met een beheerteam, waarin ook de samenleving is vertegenwoordigd, bepaald welke acties worden ondernomen om de belevingswaarde te monitoren en aanpassingen ter verbetering uit te voeren. Op deze manier kan het dagelijks onderhoud, waarmee de 'basis op orde' wordt gehouden, steeds beter worden afgestemd op de wensen van gebruikers.

Positieve reacties op fleurig beeld bij entrees van Leusden

Een van de projecten genoemd in het college uitvoeringsprogramma 2018-2022 (CUP) is het verbeteren van de Entree van Leusden.

Gekozen is voor mooie kwalitatief hoogwaardige groenvakken met vaste planten. In eerste instantie lag de focus hierbij vooral op de Randweg. In het voorjaar van 2021 zijn op meerdere locaties op de Randweg, Hessenweg, Horsterweg, Noorderinslag en Asschatterweg vergelijkbare vakken aangelegd.

De bloeiende vaste planten zorgen voor een vrolijk en aantrekkelijk beeld op het moment dat je Leusden komt binnenrijden. Dat dit wordt gewaardeerd door onze bewoners blijkt uit de vele positieve reacties die we hebben ontvangen.

Wat zijn belangrijke belemmeringen voor het behalen van doelstellingen of uitvoeren van activiteiten ?

Duurzaamheid en milieu

Rijksmiddelen voor de energietransitie nog niet gealloceerd

L1.1.1 We voeren de Transitieagenda Energie (Programmaplan Energie) uit

Bij het vaststellen van het klimaatakkoord is afgesproken dat de uitvoeringskosten van provincies, waterschappen en gemeenten door het Rijk worden bekostigd. Tot op heden is hier nog geen uitvoering aan gegeven. In 2021 is een onderzoek naar de uitvoeringslasten van het klimaatakkoord gepubliceerd door de Raad voor het Openbaar Bestuur. De becijferde uitvoeringslasten zijn input voor de nu lopende formatie in Den Haag. Voor 2021 wordt het programma gefinancierd uit de middelen gereserveerd in het kader van het CUP en incidenteel toegekende rijksbijdragen. Voor 2022 en verder is nog geen zekerheid over de dekking vanuit het Rijk.

Maatschappelijk debat over duurzame opwek buitengebied vraagt meer tijd dan voorzien

L1.1.4 We stellen een uitnodigingskader op voor de opwekking van duurzame energie

De raad heeft bij motie verzocht om een zonneladder en windladder te presenteren in het eerste kwartaal van 2021. Deze zonneladder en windladder wordt gepresenteerd in de vorm van een uitnodigingskader voor duurzame opwek. Uit gesprekken in de maatschappelijke denktank over de opwek van energie in het buitengebied bleek de noodzaak van een door de Raad bekrachtigde routekaart naar een energieneutraal Leusden. Deze routekaart dient als basis onder de opdracht om een uitnodigingskader op te stellen.

Uit de grote respons op de internetconsultatie, en de maatschappelijke discussie die dit te weeg bracht, bleek dat er meer tijd moest worden genomen voor de vervolgstappen om zo meer doelgroepen op een goede wijze te bereiken. Dit heeft tot vertraging geleid. Naar verwachting wordt het uitnodigingskader in december van 2021 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Water, riolering en klimaatadaptatie en Wegen en infrastructuur

Balans tussen de pijlers in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) staat onder druk

L2.1.1 We stellen het werkvoorbereidingsplan op voor de Burgemeester de beaufortweg

L2.1.2 We stellen het werkvoorbereidingsplan op voor de rioolwerkzaamheden in het noordelijk deel van Leusden Zuid

Het GRP gaat uit van 3 pijlers:

1. ambities/doelen/activiteiten,
2. financiële middelen en
3. tijd & bemensing

Met name het derde punt (tijd & bemensing) staat al meerdere jaren onder druk. In het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) van 2019-2023 zijn deze drie pijlers in balans gebracht en is er formatie beschikbaar gesteld om de afdeling Water, Riolering en Klimaatadaptatie te

versterken. Krapte op de arbeidsmarkt en Corona hebben ertoe geleid dat pas medio 2021 een geschikte medewerker is aangenomen.

Ook op het gebied van het eerste punt (ambities/doelen/activiteiten) merken we dat ook de ambities bij andere overheidsinstanties en regionale samenwerkingen toenemen. De gemeente haakt hier zoveel mogelijk bij aan, mede om een beroep te doen op subsidies waarmee de financiële gevolgen kunnen worden verzacht. Door de interne capaciteit die dit vraagt, komt de voorbereiding van de gemeentelijke activiteiten verder onder druk te staan. Een andere uitdaging is dat in toenemende mate ruimtelijke initiatieven en herontwikkelingen in gang worden gezet door particuliere grondeigenaren in onze gemeente. Het rioolstelsel en het watersysteem zijn kwetsbaar. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging of bijvoorbeeld extra rioolaansluitingen of watercompensatie wel/niet mogelijk zijn. Vaak is maatwerk nodig om initiatieven mogelijk te maken. Hiervoor is, meer dan voorheen, tijd en aandacht nodig van de gemeentelijke organisatie.

Aan ambitie, doelen en activiteiten is er geen gebrek en dit zal met een veranderend klimaat verder toenemen. Ook op financieel gebied zal dit gevolgen hebben. In combinatie met de hiervoor genoemde knelpunten, kan de balans van het GRP 2019-2023 verder verstoord raken. De gevolgen van de geschetste ontwikkelingen kunnen in het volgende GRP 2024-2029, mogelijk leiden tot een verzoek aanvulling van de formatie voor het cluster Water, Riolering en Klimaatadaptatie.

Accommodaties en onderwijs

Hogere bouwkosten en vertraging als gevolg van Corona

L4.4.1 We starten met de bouw van IKC Groenhouten

De bouwkosten van IKC Groenhouten gaan naar verwachting hoger uitvallen vanwege de exorbitante stijging van de materiaalkosten. Dit gaat leiden tot budgetoverschrijdingen.

Onvoorziene omstandigheden cluster vastgoed algemeen

In het cluster vastgoed is reeds langere tijd sprake van een tekort aan capaciteit en expertise op zowel operationeel, als tactisch, als strategisch niveau. De beschikbare tijd gaat over het algemeen naar operationele en/of ad hoc werkzaamheden met hoge prioriteit. Dit gaat ten koste van zaken op tactisch en strategisch niveau. Ook in het beheren van de vastgoeddossiers, het contractenregister, de onderhoudscontracten, de huuradministratie en het accountmanagement is een achterstand. Daardoor is adequate sturingsinformatie beperkt beschikbaar.

Door de ontstane lacunes in de vastgoed portefeuille kan momenteel onvoldoende invulling worden gegeven aan de beleidsdoelstellingen op het gebied van efficiency, doeltreffendheid, bezetting, financiën, risicomanagement en duurzaamheid.

Eind mei 2021 is de nieuwe beleidsadviseur maatschappelijk vastgoed, ten behoeve van beleid en positionering op strategisch niveau, aangenomen. De werving van een beleidsmedewerker maatschappelijk vastgoed en onderwijsaccommodaties op tactisch niveau loopt nog.

Door de coronacrisis was ad hoc ondersteuning gewenst bijvoorbeeld ten behoeve van de compensatieregeling huurders, het versneld oppakken van ventilatie- en installatietechnische vraagstukken etc. Hierdoor is een deel van reguliere taken het afgelopen jaar in de verdrukking gekomen.

Onderhoud buitenruimte

Participatie in het laatste jaar van het lopende contract op een lager pitje

L5.1.2 We gaan per wijk/gebied met gebruikers aan de slag om onderhoudsmaatregelen te bedenken die bijdragen aan belevingswaarde van de buitenruimte

Het huidige contract voor het dagelijks onderhoud van de buitenruimte loopt tot april 2022. Binnen de kaders van dit contract zijn sinds 2015 bewonersinitiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. In het huidige contract is voorzien in herinrichtingen op kleine schaal, vooral gericht op het mogelijk maken van bewonersparticipatie. Initiatieven blijken echter veelal gepaard te gaan met verzoeken om grotere herinrichting van de buitenruimte. Het is wenselijk om de kaders voor ondersteuning van bewonersparticipatie te herijken.

Mede door Corona is het aantal bewonersinitiatieven beperkter dan voorgaande jaren. Tot de ingangsdatum van het nieuwe contract voor dagelijks onderhoud, worden bestaande initiatieven waar nodig ondersteund. De focus ligt nu vooral op het op orde houden van de basis (niveau B) en minder op het stimuleren van nieuwe initiatieven.

Wat is extra opgepakt om beoogde doelen te bereiken ?

Water, riolering en klimaatadaptatie en

Wegen en infrastructuur

Herinrichting Maanweg gaat mee met aanpak verouderde asfaltwegen in Leusden-Zuid

L3.1.1 We combineren het groot onderhoud van een aantal wegen in Leusden met andere werkzaamheden van nieuwbouw en (her)inrichtingsprojecten

Naast de straten in het noordelijk deel van Leusden-Zuid, is ook de Maanweg de komende jaren toe aan groot onderhoud. Daarom wordt deze toegevoegd aan het beoogde plangebied voor weg- en rioleringswerkzaamheden in Leusden-Zuid. De herinrichtingsopgave van de Maanweg kan zo meeliften met ontwerp- en werkvoorbereidingswerkzaamheden en daarna aansluitend worden uitgevoerd.

De Maanweg vormt daarmee het sluitstuk (2024/2025) van enerzijds het groot onderhoud project in het noordelijke deel van Leusden-Zuid, maar anderzijds ook van het nieuwbouwproject Maanwijk dat ongeveer gelijktijdig wordt opgeleverd.

De financiële middelen voor de werkzaamheden aan de riolering van de Maanweg worden in een volgend gemeentelijk rioleringsplan (GRP) van 2024-2029 opgevoerd en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Daarnaast kan de gemeente klimaatadaptatie-subsidie voor dit project aanvragen waarmee een deel van de kosten kunnen worden gedekt.

Accommodaties en onderwijs

Coulant huurbeleid in tijden van Coronacrisis

Huurders van het gemeentelijk vastgoed zijn door de afdeling vastgoed ondersteund in het vinden van oplossingen voor eventuele financiële knelpunten en bij het gebruikmaken van regelingen. De compensatieregeling bleek zinvol. De geboden assistentie vergde wel de nodige capaciteit van de afdeling vastgoed, waardoor andere werkzaamheden vertraging opliepen. De compensatieregeling wordt gecontinueerd in 2021. Voor SRO en de sportaccommodaties is ondersteuning gekomen vanuit het Rijk doordat de kwijtschelding

wordt gecompenseerd. Voor overige huurders wordt de compensatie betaald uit de egalisatiereserve.

Onderhoud buitenruimte

Nieuw contract voor het dagelijks onderhoud gereed voor aanbesteding

L5.1.1 We meten de tevredenheid c.q. beleving van de buitenruimte bij gebruikers

L5.1.2 We gaan per wijk/gebied met gebruikers aan de slag om onderhoudsmaatregelen te bedenken die bijdragen aan belevingswaarde van de buitenruimte

Op basis van het inhoudelijke plan voor het dagelijks onderhoud is een nieuw contract opgesteld dat bestaat uit twee delen: 'basis op orde' en 'kansen & ambities'. Het 'basis op orde' deel is een RAW-bestek waarin vastomlijnd is aangegeven aan welke eisen de (CROW) beeldkwaliteit het dagelijks onderhoud moet voldoen.

In het 'kansen & ambities' deel van het contract wordt in een beheerteam, waarin de samenleving, aannemer én gemeente zitting hebben, invulling gegeven aan de minder vastomlijnde thema's belevingswaarde, communicatie, participatie, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Het beheerteam stelt jaarlijks een plan op, dat bestuurlijk wordt vastgesteld, waarin de activiteiten per thema zijn vastgelegd.

Met dit contract doen we enerzijds recht aan de behoefte om steviger regie te voeren op de 'basis op orde' met betrekking tot het dagelijks onderhoud van de buitenruimte en anderzijds voldoende wendbaar te zijn om te anticiperen op ontwikkelingen in en vanuit de samenleving.

De aanbestedingsfase loopt tot het eind van 2021. De start van de uitvoering van het onderhoud op basis van het nieuwe contract is op 1 april 2022. Het contract wordt voor 2022 en 2023 gesloten, waarna er 4-maal met een jaar kan worden verlengd.

Overig

Accommodaties en onderwijs

Herontwikkeling oude schoollocaties

Door de realisatie van de onderwijshuisvestingsprojecten komen er enkele oude schoollocaties vrij. Deze worden onttrokken aan de onderwijsbestemming, zodat de locaties kunnen worden herontwikkeld. In het geval van de dependancegebouwen locatie Agnietenhove wordt sloop gestart in het najaar van 2021. De oude locaties van de Hobbit en het Kompas komen vrij in november 2022, als beide scholen verhuizen naar IKC Groenhouten.

Momenteel wordt overwogen of het samengaan van twee scholen en mogelijk de sporthal in Achterveld in een IKC/MFC haalbaar en wenselijk is. Dit zou de laatste stap zijn in het SIHPL.

Domein Samenleving

Het Domein Samenleving is onderverdeeld in de onderdelen:

1. Leusden is toegankelijk voor iedereen en iedereen doet mee
2. Terugdringen van eenzaamheid
3. Versterken van de voorliggende voorzieningen voor jeugdhulp
4. Versterken van arbeidsparticipatie
5. Beperken van (verborgen) armoede
6. Goed omgaan met mensen met verward gedrag
7. Leusden is een dementievriendelijke samenleving
8. Grip op de uitvoering
9. Inburgering en statushouders

Deze programmadelen sluiten aan bij de thema's uit het Beleidskader Sociaal Domein die deze periode de volle aandacht krijgen.

Voor al deze programmaonderdelen zijn ambities opgesteld, doelstellingen geformuleerd en activiteiten opgenomen. De belangrijkste ontwikkelingen in het domein, die niet via separate trajecten in de gemeenteraad aan de orde zijn geweest, worden onderstaand beschreven.

1. Wat zijn de belangrijkste positieve ontwikkelingen binnen het domein?

Leusden is toegankelijk voor iedereen en iedereen doet mee

Nulmeting, schouw en LHBTI op de kaart

S1.1.1 We voeren de lokale inclusie agenda Leusden 2020-2022 uit

In november 2020 is de lokale inclusieagenda vastgesteld. In 2021 is uitvoering gegeven aan deze agenda, samen met ervaringsdeskundigen. Door middel van een online vragenlijst is een nulmeting over toegankelijkheid uitgevoerd onder ervaringsdeskundigen. Via de vragenlijst hebben deze inwoners verbeterpunten aangedragen over de belangrijkste thema's uit de agenda: openbare ruimte, vervoer, vrije tijd en maatschappelijke bewustwording en toegankelijke informatie. De uitkomsten van deze nulmeting zijn onder andere gebruikt bij een schouw van De Hamershof. Daarnaast is een werkgroep met ervaringsdeskundigen gestart om samen uitvoering te geven aan de verbeterpunten. Verder hebben we onder andere aandacht besteed aan toegankelijke communicatie via onze website bijvoorbeeld (teksten op B1-niveau) en de toegankelijkheid van raadsvergaderingen. Inmiddels zijn er meerdere contacten gelegd met inwoners en organisaties die zich met de acceptatie van LHBTIQ+ bezighouden. We werken actief samen om Leusden ook voor deze groep zo inclusief mogelijk te maken, zoals een Roze Loper, het actief voeren van de Regenboogvlag en aandacht vragen voor het doorgeven van signalen van discriminatie..

Terugdringen van eenzaamheid

Enzaamheidsvermindering en ontmoeting door gratis ritten door ANWB automaatje

S2.1.3 We verbinden (ondersteunings)vraag en aanbod rondom eenzaamheid

In 2021 zijn er door het college extra middelen beschikbaar gesteld om de negatieve effecten van de Corona pandemie in onze samenleving te verzachten. Een van de gehonoreerde initiatieven betrof een bedrag voor ANWB automaatje (Leusden en Achterveld). Door Corona zijn mensen namelijk (verder) in een sociaal isolement gekomen. Stimuleren en activeren van ontmoeten is daarom belangrijk. Zodoende hebben we 10.000 euro voor beide ANWB

automaatjes ter beschikking gesteld zodat mensen elkaar ook fysiek konden gaan ontmoeten.

We hebben deze actie gekoppeld aan, en uitgezet in de week van de eenzaamheid. Zo zijn doelstellingen en effect verder versterkt. Lariks heeft een kleine rol gehad in de opzet, maar de uitvoering is met name door de Automaatjes zelf gedaan. Zo het meeste van het geld gegaan naar de doelgroep; niet zelfstandig mobiele Leusdenaren: (kwetsbare) ouderen en mensen met een beperking, nieuwe en huidige gebruikers; voor respectievelijk een gratis introductierit (lang of kort) en een langere rit voor de huidige gebruikers. Allemaal met het doel om te ontmoeten en eenzaamheid te verminderen.

Versterken van de voorliggende voorzieningen voor jeugdhulp

Inzet praktijkondersteuners JGGZ als waardevol ervaren

S3.4.1. We versterken en monitoren de triage bij Lariks en (huis)artsen als belangrijkste verwijzers naar de geïndiceerde zorg.

Naast de twee praktijkondersteuners JGGZ is er in juli 2020 ook een Specialistisch Ondersteuner JGGZ (SOH) JGGZ gestart voor 12 uur in de week in Leusden. Het uiteindelijke doel van de inzet van deze SOH is het verminderen van de verwijzingen richting de specialistische jeugdhulp.

Inmiddels is de SOH een klein jaar werkzaam geweest en is in gezamenlijkheid besloten om afscheid van elkaar te nemen. De samenwerking tussen de POH's en SOH liep niet zoals gewenst. Hieraan liggen verschillende oorzaken ten grondslag. Door de korte duur van de betrokkenheid van de SOH is het effect van de inzet van een SOH lastig inzichtelijk te maken. Desondanks heeft er in de zomer van 2021 een evaluatie plaatsgevonden. Hieruit is naar voren gekomen dat de inzet van de POH's JGGZ als zeer waardevol wordt ervaren. Uit de evaluatie is gebleken dat nog steeds een groot deel van de jeugd door de POH's (of SOH) zelf wordt begeleid en niet doorverwezen wordt naar de specialistische JGGZ.

Gezinsparaplu wordt voortgezet en uitgebreid

S3.2.1. We versterken het aanbod aan voorliggende voorzieningen

De gemeente Leusden is in maart 2018 gestart met de Pilot Gezinsparaplu. De Gezinsparaplu bestaat uit ondersteunende lokale netwerken met een steunende rol van de daartoe aangewezen gezinshuisouders, de 'parapluhouder'. De Gezinsparaplu heeft onder andere de volgende doelen: huidige gezinshuisouders en pleegouders behouden en ondersteunen, breakdowns voorkomen en kwetsbare gezinnen steunen (voorkomen van opvoedproblemen, minder escalaties van opvoedproblemen en voorkomen van uithuisplaatsingen).

De pilot is zeer succesvol gebleken. Daarom wordt momenteel onderzocht hoe de gezinsparaplu regionaal uitgerold kan worden en hoe we dit initiatief de aankomende jaren kunnen bestendigen.

Versterken van arbeidsparticipatie

Inzet voor matches tussen werkzoekenden en werkgevers

S4.1.1. We zorgen voor persoonlijke en lokale matching tussen werkzoekende en werkgevers in Leusden

S4.1.2 In regionaal verband voeren we activiteiten uit, gericht op werkzoekenden die minder kansen hebben op de arbeidsmarkt

De gemeente, WSP en lokale ondernemers werken samen in het streven goede matches te maken tussen werkzoekenden en werkgevers. Het project Leusden werkt samen heeft bijgedragen aan nieuwe contacten met ondernemers en extra arbeidsplaatsen en werkervaringsplaatsen. Deze inzet van WSP, gemeente en lokale ondernemers was een van de redenen dat Leusden dit jaar in de top 10 van de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex 2020 gekozen is.

Hoewel de vraag naar werknemers sinds de zomer hoog is, blijft het uitdagend vraag en aanbod goed te koppelen. Vanuit Perspectief op Werk (POW) zijn er diverse leertrajecten opgestart (o.a. bij een tandarts, in de foodsector en in de ICT). Er wordt onderzocht op welke nieuwe manieren er een betere duurzame matches gemaakt kunnen worden tussen werkgevers en werkzoekenden. Zo zijn er bijvoorbeeld VR-brillen aangeschaft en filmpjes ontwikkeld die arbeidszoekenden kunnen gebruiken bij het oriënteren op baanmogelijkheden. Tijdens de bustour van het WSP in september hebben werkgevers uitleg gekregen hoe ze dit kunnen inzetten om werknemers te trekken. Er is vanuit POW een vacature-app ontwikkeld om vacatures nog sneller te verspreiden. In 2021 herijkt het werkgeversservicepunt (WSP) de positionering en de communicatiestrategie om werkgevers en werknemers nog beter te bedienen.

Om de negatieve effecten van de coronacrisis op de arbeidsmarkt tegen te gaan is er ook 2021 regionaal op diverse manieren inzet gepleegd. Het nieuw opgerichte regionale mobiliteitsteam is hierin een verlengstuk van de al bestaande goede regionale samenwerking tussen gemeenten, het leerwerkloket, het UWV, het beroepsgerichte onderwijs en het bedrijfsleven. Het regionaal mobiliteitsteam heeft als doel te voorkomen dat mensen werkloos worden, of dit zo kort mogelijk laten duren, waarbij het loopbaanperspectief van werknemers/werkzoekenden centraal wordt gezet.

Goed omgaan met mensen met verward gedrag

Regiovisie vastgesteld: klaar om in te kopen!

S6.2.1 We voeren onze sluitende aanpak voor mensen met verward gedrag uit

In 2021 is er een regiovisie Ondersteuning met Noodzakelijk Verblijf (OMNV) 2021 – 2026 opgesteld en eind september door de raad vastgesteld. De regiovisie gaat over de hulp en ondersteuning voor mensen met psychische kwetsbaarheid. Bijvoorbeeld mensen die ondersteuning nodig hebben in de omgang met anderen, in het overzien van het dagelijks leven of het volhouden van een zinvolle daginvulling. De regiovisie is een uitwerking van de landelijke afspraak om regionaal samen te werken, vanuit de Norm voor Opdrachtgeverschap. In de regiovisie staat beschreven waar we nu staan en waar we naartoe willen:

We zetten in op herstel in de eigen leefomgeving en een sluitend aanbod van ondersteuning in de wijk. Het geeft ons het kader om in 2022 in te gaan kopen.

Grip op de uitvoering

Inrichting informatiemanagement SD

S8.1.1 We realiseren een sturingsinstrument dat inzicht biedt in de trends en kosten van het gebruik van zorg en ondersteuning

In mei van dit jaar is een informatiespecialist Sociaal Domein begonnen. Sinds mei werken we op vier manieren aan verbeteringen rond data- en informatiemanagement zodat we meer inzicht in de zorgkosten krijgen en die ook beter kunnen voorspellen.

1. We voeren regionaal gesprekken over het veilig delen van verschillende databronnen waarmee we zelf beter de analyses voor Leusden kunnen uitvoeren.
2. We voeren regionaal gesprekken over inrichting van regionale dashboards
3. We verbeteren de lokale dashboards om voorstellen voor verbeteringen van het beleid te kunnen doen.
4. We koppelen de producten en percelen van de regionale inkoop aan onze eigen begroting om nauwkeurige prognoses te kunnen maken.

Wat zijn belangrijk belemmeringen voor het behalen van doelstellingen of het uitvoeren van activiteiten?

Gevolgen corona

De belemmeringen voor het behalen van onze doelstellingen of uitvoering van activiteiten hadden ook dit jaar met name te maken met de situatie rondom corona.

Omdat (fysieke) bijeenkomsten niet of maar beperkt mogelijk waren, was allereerst het samenwerken met (groepen) inwoners minder goed mogelijk. De samenwerking en participatie bij het ontwikkelen of bijstellen van plannen lag soms noodgedwongen op een lager niveau dan gewenst.

Ook de samenwerking met externe partners werd door de maatregelen beïnvloed. Daarnaast hebben deze diverse (uitvoerende) partners binnen het Sociaal Domein door de Coronacrisis andere prioriteiten moeten stellen. Dienstverleners en zorgaanbieders moesten soms hun dienstverlening anders organiseren, en niet alle (gecontracteerde) partners waren altijd in staat om hetzelfde dienstverleningsniveau te behalen.

Specifiek in de jeugdhulpketen ontstonden er wachttijden bij de POH, wijkteam en de gespecialiseerde Jeugdzorg zoals het gebiedsteam BSA en de JGGZ aanbieders. De POH en het wijkteam bieden overbruggingszorg door de wachttijd bij de gespecialiseerde zorgaanbieders. Dit is aangepakt door extra inzet bij de POH en wijkteam met coronamiddelen zodat de wachttijd bij hen is ingelopen en zij de overbruggingszorg kunnen blijven leveren zolang er wachttijden bij de gespecialiseerde zorg zijn.

Wat is extra opgepakt om beoogde doelen te bereiken?

Extra inzet Corona middelen

Door de situatie met corona, zowel de ziekte als de landelijke corona maatregelen, zijn bepaalde groepen inwoners extra kwetsbaar voor sociale isolement en financiële draagkracht. De hiermee gepaarde eenzaamheid en mentale belasting willen we met de extra inzet van corona middelen beperken en tegengaan. Zo zijn er extra trainingen van 'Get Stronger' voor de mentale weerbaarheid van jongeren, extra mogelijkheid tot gebruik van 'Automaatje', extra financiële ondersteuning om maatschappelijk mee te kunnen doen en maatjesproject voor inwoners met GGZ problematiek. Kenmerkend voor deze extra inzet is dat dit in de nabijheid van de inwoners wordt verricht.

Zelfredzaamheid en draagkrachtcriterium bij HH

In februari nam het college het besluit om, in navolging van de oproep van de VNG en onze adviesraden, opdracht te geven aan Lariks om het eigen (draag)kracht en zelfredzaamheidscriterium uit de verordening en beleidsregels Wmo verscherpt toe te passen. Met als doel om te voorkomen dat inwoners die voldoende draagkracht hebben om een voorziening zelf te bekostigen (en dit soms ook al eerder zelf gedaan hebben) alsnog gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen.

In het kort betekent dit dat we vanaf 1 april 2021 het inkomen meewegen bij een vraag naar hulp in het huishouden (Algemene Voorziening) en een dringend beroep op financieel draagkrachtige inwoners doen om op eigen kosten huishoudelijke hulp in te schakelen. Daarmee willen wij de Wmo-voorziening voor Leusden betaalbaar houden voor inwoners die het echt nodig hebben.

Met het laten meewegen van de financiële mogelijkheden van inwoners zoekt de gemeente noodgedwongen de grenzen op. Dit is in lijn met de oproep en voorgestelde maatregelen van onze koepelorganisatie de VNG om meer recht te doen aan de financiële zelfredzaamheid van mensen en het kan rekenen op begrip bij onze inwoners. Het kon niet rekenen op de goedkeuring van de minister en het ministerie van VWS. Zij zijn van mening dat wij een "inkomenstoets" toepassen en dat dit niet conform de wet is. Het ministerie heeft het verzoek gedaan ons besluit te herroepen en dreigden het besluit van februari te vernietigen. Het college is op basis van gesprekken met VWS en de brief niet van standpunt gewijzigd en we blijven bij onze toepassing. Wij zetten in, samen met de VNG en collega gemeenten, op juridisch verweer, publiciteit en politieke lobby.

Extra inzet praktijkondersteuner huisarts

In juli 2021 is besloten om van september 2021 tot maart 2022 een extra POH JGGZ in te zetten, gezien de grote toestroom van cliënten. Bij de POH's waren hierdoor wachtlijsten ontstaan, waardoor de maximale wachttijd van 3 weken niet gehaald werd. Door de inzet van extra uren POH kunnen er meer cliënten ondersteunt worden en nemen de wachtlijsten naar verwachting af. Het uiteindelijke doel hiervan is om cliënten zo snel en laagdrempelig mogelijk passende ondersteuning te bieden, om problemen in de toekomst te verminderen dan wel voorkomen. Naar verwachting zal dit (op de lange termijn) leiden tot een besparing op de kosten van de jeugdhulp. Het effect van deze extra inzet POH blijven we de aankomende maanden monitoren. Overige activiteiten en werkzaamheden staan hieronder benoemd onder het kopje Overig.

Overig

Traject Lariks

De samenwerkingsrelatie tussen uitvoeringsorganisatie Lariks en de gemeente is sterk verbeterd in 2021. Er zijn via een plan van aanpak waarin gewerkt werd met werkgroepen bestaande uit medewerkers van Lariks en team Sociaal Domein, gezamenlijk verbeterpunten opgepakt. De belangrijkste verbeterpunten zijn aansluiting beleidsdoelen en uitvoeringdoelen, data en KPI's, rollen en taken, overlegstructuur en gedeelde cultuur. Mede op basis van de opbrengsten van de werkgroepen is er een investeringsvoorstel opgesteld voor Lariks waarin wordt aangegeven wat nodig is om samen met Lariks de sociale basisinfrastructuur van Leusden duurzaam vorm te geven en waarbij we zijn toegerust om de 'beweging naar voren' verder te kunnen maken.

Inkoop aanbesteding dagactiviteiten

In 2021 is de regionale inkoop gedaan van de dagactiviteiten Jeugd en Wmo vanaf 2022. Conform de regionale en lokale visie is met de inkoop, de samenhang en integraliteit tussen de sociale basis en de geïndiceerde dagactiviteiten, verder vormgegeven. In Jeugdhulp kan vanaf 2022 een nieuwe dagactiviteit worden ingekocht binnen de Kinderopvang. Hiermee normaliseren we Jeugdhulp binnen de reguliere kinderopvang en wordt de doorgaande lijn voor Jeugdhulp verbeterd. Voor de inkoop voor dagactiviteiten voor ouderen met beginnend hersenverlies heeft Leusden naast Amersfoort ingezet op het versterken en uitbreiden van laagdrempelig en toegankelijk aanbod in de sociale basis.

Voorbereidingen algemene voorzieningen ouderen

De nieuwe inkoop dagactiviteiten Jeugd en Wmo per 2022 gaf de gelegenheid om de dagactiviteit ouderen te herijken en te bekijken in samenhang met de sociale basis en de ondersteuning aan mantelzorgers zoals het maatjesproject dementie. Hierbij is de dementievriendelijkheid een belangrijk uitgangspunt en ambitie. De subsidie call werd voor aanbieders geopend per 20 september en de algemene voorziening zal per maart 2022 starten, waarbij 2022 een ontwikkeljaar zal zijn. De algemene voorziening ouderen zal leiden tot minder instroom bij de geïndiceerde zorg en draagt bij aan het normaliseren van zorg, meedoen en een doorgaande lijn voor inwoners die te maken hebben met hersenverlies. De raad is in juni via RIB hierover geïnformeerd.

Sport en bewegen

Sport en bewegen, vitaliteit en leefstijl hangen direct samen. In afstemming met het platform Sport en Bewegen, sportmakelaar, buurtsportcoaches, gemeente en welzijnsorganisaties zijn diverse projecten in uitvoering. Enkele projecten worden zowel uit het budget voor het sport -en beweegakkoord als uit het budget voor het leefstijlakkoord gefinancierd.

In de RIB van 9 september j.l. is de raad hierover geïnformeerd.

Domein Ruimte

Het Domein Ruimte is onderverdeeld in de onderdelen:

1. Ruimte;
2. Wonen;
3. Verkeer en vervoer;
4. Economie;
5. Buitengebied;
6. Cultuurhistorie;
7. Omgevingswet.

Voor al deze programmaonderdelen zijn ambities opgesteld, doelstellingen geformuleerd en activiteiten opgenomen. De belangrijkste ontwikkelingen in het domein, die niet via separate trajecten in de gemeenteraad aan de orde zijn geweest, worden onderstaand beschreven.

Wat zijn de belangrijkste positieve ontwikkelingen binnen het domein?

Ruimte en wonen / werken

Onze koers ten aanzien van de ontwikkeling woonlocaties en bedrijventerreinen is steeds duidelijker

R 1.2.1. We borgen (juridisch) de woningbouw- en werklocaties voor na 2025.

R 2.1.3 We introduceren een methodiek voor afstemming van woningbouwprogramma's.

R 4.1.2 Regio Amersfoort stelt met de provincie Utrecht een regionale programmering voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen op.

De gemeenten in de regio Amersfoort zijn met de provincie Utrecht in gesprek geweest over een eerste Regionaal programma wonen en werken. Met de vaststelling van dit Regionaal programma geeft de provincie Utrecht uitvoering aan haar omgevingsvisie. Aangezien de claims op de ruimte groot en divers zijn, zijn regionale afspraken noodzakelijk om tot realisatie van woon- en werklocaties te komen.

Om tot een vlotte doorgang van woningbouwprojecten te komen zijn alle projecten in beeld gebracht. Voor met name nieuwe projecten in uitleggebieden vindt afstemming plaats. De basis voor deze match is het Ontwikkelbeeld 2030 – 2040 Regio Amersfoort. Nu dit voorligt voor besluitvorming worden met de provincie gesprekken gevoerd over de uitwerking van het raadsbesluit over de zoekgebieden voor woningbouw na 2025.

Daarnaast willen we voorzien in de behoefte van bedrijven om zich hier te kunnen vestigen. Het Regionaal programma geeft aan waar de komende jaren ruimte is voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Voor Leusden betekent dit dat de plancapaciteit voor kantoren op de Plantage (geen behoefte) omgezet kan worden in bedrijfsruimte (wel behoefte). Daarnaast krijgt Leusden ondersteuning van de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht om te verkennen of intensivering van het ruimtegebruik op bedrijventerrein Ambachtsweg kansrijk is. Voor ontwikkelingen na 2030 vormt het Ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort het kader.

We geven helder aan wanneer iemand met voorrang een woning krijgt

R2.1.4. We evalueren de regels voor urgentie bij woonruimteverdeling.

Na een aantal jaren te hebben gewerkt met Woningnet Eemvallei zijn de ervaringen van gemeenten, corporaties en gebruikers geïnventariseerd. Op basis van deze inventarisatie worden gesprekken gevoerd over de verdere harmonisatie van de regels voor woonruimteverdeling. Omdat in Leusden de woonruimteverdeling aan de woningbouwvereniging is overgelaten en alleen urgentietoekenning een publieke taak is, is voor Leusden m.n. de mogelijke harmonisatie van urgentiebepalingen een item. Met de het besluit over de update van de Woonvisie zijn de Leusdense uitgangspunten voor urgentietoekenning herbevestigd.

Economie

Accountmanagement bedrijven koppelen aan energietransitie werpt zijn vruchten af

R 4.2.1 We verbinden het accountmanagement bedrijven aan arbeidsparticipatie en energietransitie.

Bij alle bedrijfsbezoeken wordt met ondernemers gesproken over energietransitie en de rol die zij hierbij spelen. Gemeente en Bedrijvenkring Leusden (BKL) werken samen aan de bewustwording van ondernemers. De BKL heeft hier inmiddels een van haar speerpunten van gemaakt voor de komende periode. In 2021 is expliciet aandacht besteed aan zonnepanelen op bedrijfsdaken. Deze aanpak brengt ons een stap verder in de "Routekaart naar energieneutraal Leusden in 2040". We hebben een onafhankelijk adviseur ingezet die bedrijven ondersteunt bij het doorrekenen van business cases, subsidieaanvragen et cetera (project programma energietransitie). Dat heeft geleid tot potentieel 10.000 nieuwe panelen (in voorbereiding).

Buitengebied

We geven ons groen een impuls

R 5.1.3 De uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplan geeft stevige groene impuls.

Dit jaar worden bloemenstroken over een lengte van 6 kilometer gerealiseerd, zes poelen gegraven en een ijsvogelwand geplaatst. De natuur (biodiversiteit) en landschap worden hiermee versterkt. Ondertussen wordt gezocht naar meer plekken voor het plaatsen van een ijsvogelwand. Op landgoed De Horst is een gerestaureerde tankkering geplaatst als onderdeel van Grebbelinie.

We zetten landbouwgrond om naar natuur

R 5.1.4 We delen onze kennis met stichting de Boom over een inrichtingsplan voor het Langesteeggebied en toetsen de plannen.

R 5.3.2 We adviseren stichting de Boom over het planologisch mogelijk maken van de omzetting van 55 hectare grond in nieuwe natuur.

De planvorming voor een groene versterking van het Langesteeggebied voor landbouw, natuur en recreatie wordt dit jaar voortgezet. Vorig jaar meldden wij dat de realisatie van 55 ha nieuwe natuur binnen landgoed De Boom, een afspraak die in het convenant De Boom is opgenomen, is vertraagd. Dit jaar wordt een aanzienlijk deel van de 55 ha gerealiseerd door landbouwgrond om te zetten naar natuur, bijvoorbeeld in het gebied rondom Groot Zandbrink en bij de Modderbeek. Daar is de voedselrijke toplaag verwijderd om de natuur meer kans te geven.

Cultuurhistorie

Het Leusderend benoemd als nieuw en verduurzaamd gemeentelijk monument

R.6.1.2: We verbinden duurzaamheid en cultureel erfgoed gecombineerd met

R.6.2.1 We gaan door met het aanwijzen van gemeentelijk monumenten

Het object Leusderend 6 is onlangs geheel gerestaureerd en daar waar mogelijk is gebleken, zijn er maatregelen genomen voor verduurzaming. Vanuit de eigenaar is de vraag gekomen om het predicaat gemeentelijk monument te verkrijgen. Het Leusderend heeft voldoende cultuurhistorische waarden om deze status toe te kennen.

Met de omschreven bescherming heeft de eigenaar onlangs ingestemd. Na een collegebesluit zal dit object worden toegevoegd aan de lijst gemeentelijk monumenten.

Cultuurhistorisch Leusden komt weer een stapje dichterbij bewoners

R.6.2.2: We ontsluiten de cultuurhistorische waardenkaart digitaal voor bewoners en belangstellenden

De publieksvriendelijke versie van de cultuurhistorische waardenkaart is gereed. De link naar de kaart is met u gedeeld: <https://leusden.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ac7f3e9c9a054c3fba4a97c42c0c6b72>

Nu wordt gewerkt aan het op de juiste plek zetten van de kaart op de website.

Wat zijn belangrijk belemmeringen voor het behalen van doelstellingen of het uitvoeren van activiteiten?

Ruimte en wonen

Ondanks toegenomen hoeveelheid werk realiseren we nog relatief hoge woningproductie

R 2.2.1. We werken mee aan nieuwbouwprojecten.

In de Woonvisie 2016 is aangegeven ruimte te geven voor meer woningbouw dan de berekende behoefte. Er zijn dan ook meer aanvragen ingediend. De onderbouwing hiervoor moet door de initiatiefnemer worden aangedragen. In de volle breedte van een enkele woning tot woningbouwprojecten (eigen of derden) is de ambtelijke capaciteit een belemmering. Dit heeft er toe geleid dat niet aan alle zich aandienende initiatieven (voldoende) aandacht kon worden en daardoor zijn vertraagd of verdaagd. Dit neemt niet weg dat er nog steeds sprake is van een relatief hoge woningproductie.

Economie

Samenwerkingen met en tussen ondernemers kenden andere prioriteiten als gevolg van corona

We versterken de Horst als dé kantorenlocatie van Leusden (R 4.1.3)

Ons doel is het realiseren van voldoende duurzaam vitale werklocaties in Leusden én het behoud van stabiele werkgelegenheid. Kantorenpark de Horst levert daar een belangrijke bijdrage aan. De Bedrijvenvereniging Leusden Noord en de gemeente werkten hierin de afgelopen jaren samen. In 2021 is de BVLN als zelfstandige vereniging opgeheven als gevolg van vertrekkende bestuursleden. Er moet nu opnieuw naar samenwerking worden gezocht met ondernemers en vastgoedeigenaren op de Horst.

Vertraging bij afronden ruimtelijke visie op doorontwikkeling Hamershof (R 4.3.1)

De samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren in de winkelcentra heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van corona. Winkels en horeca waren grotendeel gesloten, het was zaak om te overleven. Hier hebben we prioriteit aan gegeven: ontheffingen voor het openen van de winkels op zondagochtenden, snel opereren tussen veranderende coronaregels, communicatie en zoeken naar kansen voor ondernemers, communicatiecampagnes rondom lokaal kopen, veilig inrichten van de openbare ruimte in winkelgebieden, uitstallingsbeleid aanpassen en terrasuitbreidingen vormgeven. In het voorjaar van 2022 is het mogelijk de visievorming af te ronden.

We geven samen met onze partners uitvoering aan de Leusdense visie voor recreatie en toerisme. (R5.4.1)

Ondanks de ingrijpende gevolgen en beperkingen door de corona-crisis, is er gewerkt aan de verbinding met en tussen ondernemers en stakeholders. Samen met de regio, is er geparticipeerd in het landelijke wandelknooppuntennetwerk, is meegewerkt aan de totstandkoming van het Provinciale programma Recreatie & Toerisme 2022-2025 en het ontwikkelen van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Daarnaast is de toeristische informatieverstrekking (de VVV Leusden) in een eigen, zelfstandige stichting ondergebracht, is een digitaal reserveringsplatform voor logies en evenementen ontwikkeld. Tenslotte wordt er samen met RO gewerkt aan het actualiseren van de bestaande regelgeving en vergunningen voor logiesaccommodaties.

Buitengebied

We leveren onze laatste vaste bijdrage aan het Nationaal Park Heuvelrug

R 5.1.5 We geven, samen met onze partners, uitvoering aan de samenwerkingsagenda voor Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Het college heeft het Nationaal Park gemeld na 2021 geen vaste bijdrage meer te leveren. Dit op basis van een eerder raadsbesluit en het meerjarenperspectief in de pas vastgestelde Kadernota. De gemeente wil wel aan de Deelnemersvergadering blijven meedoen en de mogelijkheid openhouden om aan concrete projecten mee te doen. Dit najaar neemt de Deelnemersvergadering een besluit over onze betrokkenheid.

Wanneer onze vaste financiële betrokkenheid bij de werkorganisatie eindigt dan moet iets worden geregeld voor het beheer en onderhoud van de fietspaden die op de Heuvelrug en binnen ons grondgebied zijn gelegen. Voor deze fietspaden binnen het landgoed Den Treek-Henschoten betaalt de gemeente. Dit loopt nu via het Nationaal Park. Hiervoor zal het college t.z.t. een voorstel doen.

Wat is extra opgepakt om beoogde doelen te bereiken?

Ruimte, wonen, verkeer en vervoer, economie

Urgentieverordening bij woonruimteverdeling is in de maak

Door verschillende doelgroepen wordt in toenemende mate een beroep gedaan op de sociale huurwoningvoorraad. Onder andere zijn dit cliënten die uit (moeten) stromen uit maatschappelijke voorzieningen. Hierover zijn afspraken tussen de regiogemeenten gemaakt. Met de aanstaande wijziging van de Huisvestingsverordeningen in de regio wordt dit juridisch geborgd.

Over verdergaande harmonisering van spelregels met betrekking tot de woonruimteverdeling vinden tussen gemeenten en corporaties in de regio Amersfoort gesprekken plaats.

Voor Leusden worden de uitkomsten van de overleggen in de vorm van een aanpassing van de Urgentieverordening aan u voorgelegd. Omdat de woonruimteverdeling aan WSL is

overgelaten wordt het leeuwendeel van de afspraken door hen in het beleid en spelregels vertaald.

Overig

Economie

Coronacrisis zorgt voor korte lijnen met ondernemend Leusden

R 4.2.1 We verbinden het accountmanagement bedrijven aan arbeidsparticipatie en energietransitie

Met actief accountmanagement willen we onze economische positie verbeteren en onze ondernemerscultuur versterken. Ten tijde van corona hebben we extra ingezet op het onderhouden van de contacten met ondernemers (verwijzen naar regelingen, ondersteunende communicatie campagnes voor retail en horeca, helderheid geven over veranderende regels, uitbreiding van terrassen, verruimen van de winkelopenstelling op zondagen). Voor de zomer van 2021 heeft een 50-tal bedrijfsbezoeken plaatsgevonden, waarmee ondernemers een hart onder de riem is gestoken. De gemeentelijke inzet is zeer gewaardeerd.

Nieuwe winkeltijdenverordening Leusden ter besluitvorming voorgelegd

(R 4.3) Winkelgebieden ontwikkelen we verder tot compacte dorpshearten en ontmoetingsplekken met ruimte voor verschillende functies

De raad heeft bij motie verzocht om een draagvlakpeiling uit te voeren t.a.v. ruimere openingstijden voor winkels op zondagochtend (vanaf 9.00 uur) en de raad een voorstel voor te leggen waarin de winkelopeningstijden verruimd worden. Aanleiding hiervoor was de wens van ondernemers om de huidige ruimere openingstijden (ten tijde van corona met klantenspreiding als argument) structureel te maken. Het doel hiervan is het bieden van de mogelijkheid om op zondagochtend boodschappen te doen, waarmee bijgedragen wordt aan de levendigheid en vitaliteit van de centra. Daarnaast speelt de concurrentiepositie van Leusden ten opzichte van omringende gemeenten een rol. In het voorjaar is de draagvlakpeiling uitgevoerd. De raad neemt in het najaar van 2021 een besluit.

Buitengebied

LTO en agrarische jongerenorganisaties denken mee over toekomst en rol van de landbouwsector

(R5.2) Leusden werkt aan duurzaam economisch perspectief voor de landbouw.

LTO Noord-afdeling Gelderse Vallei en de agrarische jongerenorganisaties in de regio hebben een omgevingsvisie geschreven voor de dertien gemeenten in de Gelderse Vallei. Voor enkele grote thema's wordt beschreven welke rol de landbouwsector hierin kan spelen en wat gemeenten kunnen doen om de landbouw ontwikkelruimte te geven. Het gaat om de thema's landschap, energie, water en bodem, ontwikkelruimte en functiewijziging.

De omgevingsvisie heeft LTO Gelderse Vallei aan de raad aangeboden. Via de volgende link is deze ook in te zien <https://www.ltonoord.nl/afdeling/gelderse-vallei/nieuws/voortuitboeren-in-de-gelderse-vallei>

Het college zal deze visie betrekken in haar overleg met LTO Gelderse Vallei en in haar uitwerkingen voor de Omgevingswet (visie en omgevingsplan).

Leusden is een kunstwerk rijker

(R 5.4) We benutten en versterken de mogelijkheden voor recreatie en toerisme in het buitengebied.

Op de silo van mengvoederbedrijf Wolswinkel aan de Asschatterweg is in silhouet de voormalige Zandrinker Molen teruggebracht in de omgeving. Vanaf de heuvel van het archeologische rijksmonument Groot Zandrink aan de Postweg is een oude zichtas hersteld en kan men vanaf de heuvel door een kijker de silo zien. De geschiedenis wordt op drie informatieborden verhaald.